

Fons de Patrimoni Natural 2023: Un salt endavant per la conservació de la biodiversitat?

- La XCN torna a constatar que les despeses previstes al Fons de Patrimoni Natural per el 2023 no garanteixen el compliment de la llei 7/2020, de 2 de juliol, de l'Agència de la Natura
- Els Fons Europeus són una oportunitat històrica per revertir la situació de dèficit pressupostari que pateixen les polítiques de conservació de la natura a Catalunya

Després d'analitzar els pressupostos 2023 de la Generalitat de Catalunya, des de la XCN es constata que per segon any consecutiu **s'incompleix la llei 7/2020, de 2 de juliol, de l'Agència de la Natura i els objectius marcats per la llei 16/2017, de l'1 d'agost, de canvi climàtic**, tot compromentent les polítiques de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat, cabdals per a la aturar la degradació i la pèrdua sense precedents que estem vivint, posant en risc la provisió de les funcions dels ecosistemes i dels seus serveis bàsics com la pol·linització, la fixació de carboni, l'esmortiment d'inundacions, la purificació de l'aire i de l'aigua, la prevenció d'incendis forestals i, en definitiva, la pròpia salut i supervivència de les persones.

Del total de partides previstes per aquest 2023 ens preocupa especialment la partida de quasi 14 milions d'euros, pràcticament un 20% del Fons de Patrimoni Natural, gestionada des de la Direcció General d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi a i de les quals no tenim garanties que vagin destinades a «l'objectiu d'impulsar actuacions relacionades amb la conservació, gestió, millora i valorització del patrimoni natural i la biodiversitat», tal i com està previst a l'article 6 de la **Llei 7/2020, de 2 de juliol, de l'Agència de la Natura de Catalunya**, ni que s'estiguin aplicant els «**Criteris orientatius per al desenvolupament de polítiques en el marc del Fons del Patrimoni Natural**» definits per el propi Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, entre ells el de donar resposta a les **línies d'actuació de l'Estratègia de Patrimoni Natural i la Biodiversitat de Catalunya (ESNATURA)**.

DEMANDES AL GOVERN DE LA GENERALITAT

Per tot això, demanem un cop més, tal i com vam fer a la [compareixença al Parlament el passat 16 de novembre de 2022](#), accions específiques per part del Govern de la Generalitat:

1. La creació d'una **Comissió científic-tècnica de seguiment**, formada per organismes i entitats de referència i expertesa en l'àmbit de la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat, que faci seguiment de les intervencions del Fons de Patrimoni Natural.
2. Establir **accions de transparència i accessibilitat a la informació sobre tots els projectes desenvolupats amb el fons**, tal i com està establert amb el [Fons Climàtic](#). I un **rendiment de comptes per part del Parlament, informant i fiscalitzant el procés de gestió d'aquest fons**.
3. Destinar el fons a la posada en marxa immediata de la **xarxa catalana de boscos gestionats a dinàmica natural** i adoptar mesures per a determinar els boscos que s'han de considerar singulars, madurs i destinats a evolució natural, d'acord amb el mandat de la llei de l'Agència, que s'havia de complir abans del juliol de 2022.

4. **Les actuacions que estan duent a terme les entitats ambientals**, que custodien ja més de 40.000 hectàrees de finques d'alt valor ecològic arreu de Catalunya, són fonamentals per a la conservació i millora del patrimoni natural i la biodiversitat, si bé, considerem que **el finançament provinent del fons destinat a recolzar-ne el seu funcionament no fa justícia a la seva important tasca** de vocació sense afany de lucre i en benefici de la natura, els actors del territori, i la societat.

FONS EUROPEUS

Els Fons Europeus, i especialment els fons Next Generation, en el marc del **Pla de recuperació per a Europa, i el nou programa de Fons Europeus 2021-2027** (des d'on la Generalitat de Catalunya rebrà més de 1.500 milions d'euros de la Comissió Europea), esdevenen una oportunitat per impulsar la transició ecològica que defineix i exigeix la Unió Europea. La Comissió Europea determina que un 30% d'aquests recursos han d'anar a l'objectiu polític (OP) 2, per una Europa més verda. I un 4% a actuacions de biodiversitat i gestió hídrica.

D'aquesta manera, el **Programa Operatiu del FEDER de Catalunya 2021-2027** estableix que un 15% (126 milions) dels fons es destinaran a promoure «Ecosistemes resilients», i liderat per el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, i l'Agència Catalana de l'Aigua.

En el marc del **Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER)**, es **persegueix l'objectiu d'una Política Agrària Comuna (PAC) «més verda i més ambiciosa ambientalment»**, incorporant el canvi climàtic i la preservació del medi entre els seus 10 objectius. En aquest sentit, el repte 1 del FEADER especifica la importància de la «intensificació de l'esforç mediambiental, per tal d'incrementar la sostenibilitat a través de la mitigació del canvi climàtic, la reducció d'emissions de GEH, actuacions agroambientals, forestals, i la protecció de la biodiversitat, donant resposta als objectius europeus ambientals».

Aquests objectius que ens marca Europa cal que la Generalitat de Catalunya se'ls faci seus i els incorpori i integri en les seves polítiques per tal de desplegar projectes estratègics de país que permetin fer efectiva la transició ambiental necessària.

ESTAT DE LA NATURA I URGÈNCIA PER ACTUAR

L'emergència per frenar la degradació del patrimoni natural i la pèrdua creixent de la biodiversitat al territori català és cada vegada més urgent. Segons l'última actualització del *Living Planet Index* (LPI) per a Catalunya, realitzada el 2022 per l'[Observatori del Patrimoni Natural i la Biodiversitat](#), evidencia una greu tendència regressiva del patrimoni natural i de pèrdua de biodiversitat, alertant que les **poblacions de fauna** han tingut una **davallada mitjana del 24% els darrers 20 anys**.

Aquesta situació s'agreuja amb els efectes del canvi climàtic, arribant a una situació insostenible, i **posant en risc** la provisió de les funcions dels ecosistemes i dels seus serveis bàsics, com la pol·linització, la fixació de carboni, l'esmoreïment d'inundacions, la purificació de l'aire i de l'aigua, la prevenció d'incendis forestals i, en definitiva, **la pròpia salut i supervivència de les persones**.

Davant l'escenari actual, Catalunya té un **gran repte** per endavant en la reconstrucció d'una economia que avanci cap a la **transició ecosocial**, i els pressupostos aprovats per aquest 2023 han de permetre ara més que mai avançar en aquest sentit.

En la mateixa direcció van els compromisos pactats a la COP15 de Biodiversitat a Montreal, amb un **acord mundial per protegir la biodiversitat del planeta** que preveu un paquet de 23 mesures pensades per **reduir la pèrdua de biodiversitat i restaurar els ecosistemes naturals abans de 2030**.

L'[acord pres per 190 països](#), entre ells Espanya, que es comprometen a **protegir un 30% dels ecosistemes terrestres, marins, costaners i oceànics, i a restaurar el 30% dels ecosistemes que ja estan degradats**, ens interpel·la a Catalunya a **prendre mesures valentes i a executar el pressupost 2023 amb responsabilitat ambiental**, defensant i situant la natura en el centre de les seves polítiques socials i econòmiques.

Més informació i contacte: Xarxa per a la Conservació de la Natura - www.xcn.cat
Sandra Carrera - scarrera@xcn.cat - 93 886 61 35 / 605 56 11 37